

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 406

van **VERA JANS**

datum: 9 februari 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Autismespectrumstoornis (ASS) - Diagnose en diagnosecentra

De diagnose van een autismespectrumstoornis kan enkel gebeuren door een multidisciplinair team (MDT). De vaststelling ervan gebeurt dan ook voornamelijk in een gespecialiseerd centrum. Een centrum voor ontwikkelingsstoornissen (COS) is daarvan een voorbeeld, maar zeker niet het enige. Ook centra voor leerlingenbegeleiding, diensten voor maatschappelijk werk, diensten voor geestelijke gezondheidszorg, centra voor ambulante revalidatie, observatiecentra en kinderpsychiatrische ziekenhuisdiensten zijn erkende MDT's en kunnen een diagnose ASS stellen.

1. Hoeveel minderjarigen werden gediagnosticeerd in een van deze Vlaamse diagnosecentra in 2020, in 2021 en in 2022? Gelieve de gegevens op te delen per jaar, per diagnosecentrum, per provincie en per leeftijd van de minderjarige.
2. Hoeveel kinderen en jongeren kregen ook effectief de diagnose autismespectrumstoornis in 2020, in 2021 en in 2022? Gelieve de gegevens op te delen per jaar en per centrum. In welke mate mogen deze gegevens vergeleken worden of mag daarvan de som worden gemaakt?
3. Wat is de gemiddelde wachttijd tussen de aanvraag van een diagnose en het effectieve onderzoek in 2020, in 2021 en in 2022?
4. Hoeveel overheidssteun ging in 2020, in 2021 en in 2022 naar de verschillende diagnosecentra? Graag ook een bondige beschrijving van de initiatieven die werden genomen en die ervoor hebben gezorgd dat bepaalde budgetten stijgen of dalen in elk van de diagnosecentra.

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 406 van 9 februari 2023

van **VERA JANS**

Op 18 september 2022 werd een gelijkaardige schriftelijke vraag (nummer 18) gesteld door Tine Van Der Vloet. De data uit 2020 en 2021 waren reeds opgenomen in dit antwoord. Ik herneem ze in onderstaand antwoord.

De gegevens met betrekking tot het kalenderjaar 2022 zijn nog niet ter beschikking.

1. Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-17 jaar voor het jaar 2020 en 2021. Voor het jaar 2022 zijn de data nog niet beschikbaar. In het overzicht kan u terugvinden hoeveel minderjarigen zich aanmelden per centrum en waarvoor een actieve zorgperiode werd geregistreerd.

CGG	2020	2021
F 1	265	309
F 2	291	317
F 3	83	125
F 4	130	200
F 5	265	365
F 6	329	454
F 7	200	186
F 8	288	412
F9	132	241
F10	290	307
F11	574	718
F12	263	364
F13	336	454
F14	241	310
F15	160	188
F16	176	205
F17	180	236
F18	358	360

In de jaarverslagen van de **Referentiecentra autisme (RCA)** zijn volgende cijfergegevens doorgegeven betreffende het aantal gediagnosticeerde kinderen en jongeren voor 2020 en 2021.

Centrum	Afdeling	2020	2021
RCA Gent	Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie UZ Gent (K&JP)	157	140
RCA Gent	Afdeling COS + antennepunt West-Vlaanderen	156	216
RCA Antwerpen	ZiekenhuisNetwerk Antwerpen- Universitair Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen (ZNA-UKJA), het Centrum Ontwikkelingsstoornissen Antwerpen (UZA, Koningin Mathilde Moeder en Kindcentrum), het Oriëntatiecentrum voor volwassenen en de dienst kinder- en jeugdpsychiatrie van OPZ Geel	409	460
RCA Brussel	Campus UZ Brussel en Campus Inkendaal	169* Enkel Campus UZ Brussel	316
RCA Leuven	Campus Leuven en antennepunt Limburg	192	215

Bij de **CAR** wordt jaarlijks een bevraging gedaan over het groot aantal doelgroepen die behandeld worden in de voorzieningen. Het overzicht geeft een beeld van het aantal kinderen en jongeren waarvoor een aanvangsbilan werd gerealiseerd, ongeacht de doelgroep. Een aanvangsbilan dient om de diagnose te stellen en een behandelplan op te maken in het kader van multidisciplinaire revalidatie. Revalidatie in een CAR kan niet starten zonder aanvangsbilan.

Provincie	voorziening	2020	2021
Antwerpen	1	2377	4619
Antwerpen	2	380	458
Antwerpen	3	281	307
Antwerpen	4	0	282
Antwerpen	5	124	125
Brussel-Hoofdstad	6	194	217
Brussel-Hoofdstad	7	193	191
Brussel-Hoofdstad	8	101	0
Limburg	9	411	446
Limburg	10	177	440
Limburg	11	111	105
Oost-Vlaanderen	12	684	689
Oost-Vlaanderen	13	648	677
Oost-Vlaanderen	14	591	672
Oost-Vlaanderen	15	502	550
Oost-Vlaanderen	16	464	469
Oost-Vlaanderen	17	423	439
Oost-Vlaanderen	18	395	417
Oost-Vlaanderen	19	376	385
Oost-Vlaanderen	20	323	354
Oost-Vlaanderen	21	319	349

Oost-Vlaanderen	22	314	338
Oost-Vlaanderen	23	292	319
Oost-Vlaanderen	24	285	298
Oost-Vlaanderen	25	283	290
Oost-Vlaanderen	26	260	263
Oost-Vlaanderen	27	211	249
Oost-Vlaanderen	28	210	222
Oost-Vlaanderen	29	204	214
Oost-Vlaanderen	30	179	175
Vlaams-Brabant	31	2359	1297
Vlaams-Brabant	32	295	316
Vlaams-Brabant	33	289	315
Vlaams-Brabant	34	147	151
Vlaams-Brabant	35	61	56
West-Vlaanderen	36	1398	1099
West-Vlaanderen	37	939	647
West-Vlaanderen	38	582	546
West-Vlaanderen	39	414	470
West-Vlaanderen	40	381	448
West-Vlaanderen	41	344	391
West-Vlaanderen	42	262	261
West-Vlaanderen	43	237	242
West-Vlaanderen	44	231	219
West-Vlaanderen	45	217	200
West-Vlaanderen	46	156	186
West-Vlaanderen	47	114	99

De meest recente MPG (Minimale Psychiatrische Gegevens)-gegevens voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** dateren van 2020. In 2020 werden volgende aanmeldingen geregistreerd van kinderen tussen 0 en 17 jaar.

		2020
PZ	aanmeldingen 0-17 jaar	1532
PAAZ	aanmeldingen 0-17 jaar	2394

De **Centra voor leerlingenbegeleiding** staan niet in voor de classificerende diagnostiek ASS en verwijzen voor die classificatie door naar gespecialiseerde centra of een kinderpsychiater.

CLB's werken voor hun handelingsgerichte diagnostiek met handelingsgerichte diagnostische protocollen, ontwikkeld door PRODIA. Het project protocollering diagnostiek is een netoverstijgend project van CLB's en onderwijs. PRODIA streeft naar een meer gestandaardiseerde en kwalitatieve leerlingenbegeleiding binnen een continuüm van zorg. Onderwijs heeft geen specifiek diagnostisch protocol ASS maar ASS is wel opgenomen als thema in het protocol gedrag en emotie. Voor een classificerende diagnose ASS moet ook een CLB doorverwijzen. De centra voor

leerlingenbegeleiding bespreken wel met de leerling, de ouders en school de mogelijke ondersteunende maatregelen die genomen worden in onderwijs in het kader van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, dus ook leerlingen met een vermoeden van ASS of een diagnose ASS.

Voor de **Centra voor Ontwikkelingsstoornissen** beschik ik over onderstaande gegevens voor het jaar 2020 en 2021(het gaat hier om alle trajecten binnen het COS, niet specifiek voor ASS). De cijfers van 2022 zijn nog niet gekend.

Centrum voor Ontwikkelingsstoornissen	Aantal multidisciplinaire trajecten 2020	Aantal multidisciplinaire trajecten 2021
Antwerpen	880	1183
Gent (voor Oost- en West-Vlaanderen)	1397	1589
Brussel	1163	1224
Leuven (voor Vlaams-Brabant en Limburg)	1143 (voor 990 kinderen)	1713 (voor 1160 kinderen) waarvan 226 in antennepunt Hasselt

Wat betreft de OOC en OBC beschik ik niet over een opdeling tussen diagnostiek van ontwikkelingsstoornissen en andere problematieken.

2. Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar het aantal actieve zorgperiodes voor de leeftijdsgroep 0-17 jaar die zich aanmeldde in 2020 en 2021. De data van 2022 zijn nog niet beschikbaar. In de tabel kan u een overzicht vinden van het aantal kinderen en jongeren die in het elektronisch patiëntendossier de diagnose ASS kregen toegekend; hetzij omdat ze de diagnose reeds hadden gekregen voorafgaand aan verwijzing, hetzij omdat ze de diagnose kregen tijdens de actieve zorgperiode.

	2020 – DSM-5 Autismespectrumstoornissen	2021 – DSM-5 Autismespectrumstoornissen
F1	24	31
F2	34	64
F3	7	6
F4	5	12
F5	4	4
F6	35	44
F7	15	15
F8	33	49
F9	8	12
F10	55	59
F11	30	25
F12	10	10
F13	7	8
F14	8	9
F15	20	22
F16	30	42
F17	10	16
F18	17	20

F19	11	10
-----	----	----

De **Referentiecentra autisme (RCA)** stellen een hoog aantal diagnoses omdat het grootste deel van de kinderen die zich aanmelden al een eerste onderzoek of screening in een tweedelijnsvoorziening (kinderpsychiater, CAR, CGG, COS...) hadden. Door deze voorselectie door professionals is het percentage positieve diagnoses hoog.

Ik beschik niet over gegevens van alle RCA. Illustratief kan ik wel meegeven dat **RCA Antwerpen** aangeeft in het jaarverslag van 2020 dat 86% van de afgewerkte diagnoses ASS betreft en 14% van de afgewerkte diagnoses geen ASS betreft. In het jaarverslag van 2021 betreft dit 82% van afgewerkte diagnoses ASS en 18% van de afgewerkte diagnoses geen ASS.

Voor de **CAR** kunnen we een overzicht geven van het aantal zorggebruikers in 2020 en 2021 dat gerevalideerd werd in de voorzieningen in het kader van een diagnose van een vorm van autisme.

provincie	Voorziening	2020	2021
Antwerpen	1	0	0
Antwerpen	2	45	53
Antwerpen	3	120	136
Antwerpen	4	103	83
Antwerpen	5	46	51
Brussel-Hoofdstad	6	29	35
Brussel-Hoofdstad	7	0	0
Brussel-Hoofdstad	8	26	15
Limburg	9	90	99
Limburg	10	69	73
Limburg	11	0	0
Oost-Vlaanderen	12	111	104
Oost-Vlaanderen	13	87	113
Oost-Vlaanderen	14	35	41
Oost-Vlaanderen	15	103	105
Oost-Vlaanderen	16	122	121
Oost-Vlaanderen	17	103	119
Oost-Vlaanderen	18	73	84
Oost-Vlaanderen	19	93	105
Oost-Vlaanderen	20	85	88
Oost-Vlaanderen	21	63	73
Oost-Vlaanderen	22	47	61
Oost-Vlaanderen	23	26	32
Oost-Vlaanderen	24	18	21
Oost-Vlaanderen	25	35	38
Oost-Vlaanderen	26	34	54
Oost-Vlaanderen	27	50	49
Oost-Vlaanderen	28	0	0
Oost-Vlaanderen	29	31	34

Vlaams-Brabant	30	36	39
Vlaams-Brabant	31	130	137
Vlaams-Brabant	32	76	93
Vlaams-Brabant	33	38	39
West-Vlaanderen	34	312	119
West-Vlaanderen	35	0	0
West-Vlaanderen	36	186	192
West-Vlaanderen	38	93	84
West-Vlaanderen	38	118	119
West-Vlaanderen	39	50	57
West-Vlaanderen	40	93	102
West-Vlaanderen	41	51	54
West-Vlaanderen	42	122	133
West-Vlaanderen	43	90	69
West-Vlaanderen	44	35	31
West-Vlaanderen	45	9	1

Voor de **kinder- en jeugdpsychiatrie** kunnen we enkel aangeven hoeveel kinderen tussen 0 en 17 jaar behandeld worden binnen de voorziening die een diagnose 'Infantiel autisme, huidige of actieve toestand' hebben in 2020. In MPG staan de hoofddiagnoses die van toepassing is bij de jongeren die zijn opgenomen. Het gaat dus niet specifiek over de nieuwe diagnoses die gesteld zijn.

	2019	2020
PZ (autisme bij 0-17 jaar)	782	585
PAAZ (autisme bij 0-17 jaar)	884	830

Wat betreft de **Centra voor Ontwikkelingsstoornissen** beschik ik enkel over de gegevens van 2020:

	Aantal kinderen met de diagnose ASS	Percentage kinderen met diagnose ASS
COS Antwerpen	284	32%
COS Brussel	138	11,9%
COS Gent	172	7,2%
COS Leuven	264	23%

Wat betreft de **OOOC en OBC** beschik ik niet over een opdeling tussen diagnostiek van ontwikkelingsstoornissen en andere problematieken.

3. Voor de cijfers van de **CGG** werd gekeken naar de leeftijdsgroep 0-17 jaar. Het overzicht toont de gemiddelde wachttijd in dagen tussen aanmeldingsdatum en het eerste FTF (= eerste directe contact met CGG/hulpverlener) per centrum en jaar van intake. Het 'eerste directe contact met CGG/hulpverlener' kan een regulier intakegesprek zijn, maar ook een crisisgesprek, een ronde tafel met andere hulpverleners,... Zelden zal dit, gezien de opdracht van de CGG, onmiddellijk een diagnostisch onderzoek naar autisme zijn.

Over de wachttijden van de CGG kan ik globaal rapporteren dat in 2020 de gemiddelde wachttijd voor 0 tot en met 17-jarigen in aantal dagen tussen aanmelding en FTF1 58 dagen betreft. En dat dit in 2021 ook 59 dagen was.

Voor de CAR en de kinder- en jeugdpsychiatrie hebben we geen gegevens over de wachttijden ter beschikking.

Ook bij de RCA worden deze gegevens niet systematisch bezorgd. De wachttijd binnen de RCA's varieert afhankelijk van leeftijd en opnamebeleid.

Voor de COS beschikken we niet over recente cijfers van het aantal wachtenden per centrum. Het aantal wachtenden en de wachttijd fluctueert en is onderhevig aan (tijdelijke) aanmeldstops (voor sommige doelgroepen) en de manier van registratie door de verschillende centra.

Wat betreft de OOC en OBC kunnen we de wachttijd niet opsplitsen specifiek voor diagnostiek van ontwikkelingsstoornissen.

4. Het is niet mogelijk om binnen het toegekende jaarbudget van de CGG, CAR en referentiecentra autisme te bepalen hoeveel van deze middelen specifiek gebruikt worden voor de diagnostiek autisme van minderjarigen. Ter info bezorg ik het totale jaarbudget van deze sectoren.

Het jaarbudget van de effectieve uitgaven van de **CGG** bedraagt:

2018	2019	2020	2021	2022
69.416.137,06 €	71.942.609,30 €	72.507.092,77 €	77.111.692,83 €	82.357.739,11 €

In het budget van 2022 zijn de VIA-5 en VIA-6 middelen niet meegenomen, de verschillende indexen zijn hierin wel verrekend.

De jaarbudgetten 2020, 2021 en 2022 van de CAR zijn beïnvloed door de uitbetaalde compensatiebudgetten, n.a.v. de COVID-19 crisis, aan de voorzieningen. De meegedeelde jaarbudgetten zijn hoger dan normaal aangezien de terugvorderingen van de teveel betaalde compensatiebudgetten nog niet zijn uitgevoerd. Ook de VIA5 en VIA6 middelen zijn niet meegenomen in deze budgetten.

Een stijging van budget bij deze sector is daarnaast ook het resultaat van een recurrent uitbreidingsbudget van 1.700.000 euro. Dit resulteerde in een bijkomende capaciteit in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg voor een totaal van 18.800 zittingen.

2018	2019	2020	2021	2022
77.476.000,00 €	78.436.043,87 €	85.927.842,26 €	85.898.021,32 €	95.482.631,06 €

Ook voor de RCA zijn de jaarbudgetten 2020, 2021 en 2022 beïnvloed door de uitbetaalde compensatiebudgetten aan de voorzieningen.

2018	2019	2020	2021	2022
2.227.000,00 €	2.336.909,84 €	3.256.160,87 €	2.772.403,72 €	3.226.095,60 €

In 2020, 2021 en 2022 werd de capaciteit van de OOC, OBC en COS niet uitgebreid. Het budget steeg enkel ten gevolge van de index. Bovendien werd er uitvoering gegeven aan het VIA 6 akkoord ter versterking van de koopkracht en kwaliteit bevorderende maatregelen.

	2021	2022
OOOC	€35.659.787	€38.613.125
OBC	€30.373.361	€32.849.578
COS	€5.289.845	€5.725.349

In 2021 werd er een eenmalige projectsubsidie aan elke COS toegekend voor het terugdringen van de wachtlijst ten gevolge van de COVID pandemie tot het niveau van voor de pandemie. Bovendien moest binnen dit project het concept 'brugzorg' verder worden uitgewerkt.